

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU OKVIRNE KONVENCIJE SAVETA EVROPE O VREDNOSTI KULTURNOG NASLEĐA ZA DRUŠTVO

Član 1.

Potvrđuje se Okvirna konvencija Saveta Evrope o vrednosti kulturnog nasleđa za društvo koja je usvojena u Faru 27. oktobra 2005. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Okvirne konvencije Saveta Evrope o vrednosti kulturnog nasleđa za društvo u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

COUNCIL OF EUROPE FRAMEWORK CONVENTION ON THE VALUE OF CULTURAL HERITAGE FOR SOCIETY

Preamble

The member States of the Council of Europe, Signatories hereto,

Considering that one of the aims of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members for the purpose of safeguarding and fostering the ideals and principles, founded upon respect for human rights, democracy and the rule of law, which are their common heritage;

Recognising the need to put people and human values at the centre of an enlarged and cross-disciplinary concept of cultural heritage;

Emphasising the value and potential of cultural heritage wisely used as a resource for sustainable development and quality of life in a constantly evolving society;

Recognising that every person has a right to engage with the cultural heritage of their choice, while respecting the rights and freedoms of others, as an aspect of the right freely to participate in cultural life enshrined in the United Nations Universal Declaration of Human Rights (1948) and guaranteed by the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1966);

Convinced of the need to involve everyone in society in the ongoing process of defining and managing cultural heritage;

Convinced of the soundness of the principle of heritage policies and educational initiatives which treat all cultural heritages equitably and so promote dialogue among cultures and religions;

Referring to the various instruments of the Council of Europe, in particular the European Cultural Convention (1954), the Convention for the Protection of the Architectural Heritage of Europe (1985), the European Convention on the Protection of the Archaeological Heritage (1992, revised) and the European Landscape Convention (2000);

Convinced of the importance of creating a pan-European framework for co-operation in the dynamic process of putting these principles into effect;

Have agreed as follows:

Section I – Aims, definitions and principles

Article 1 – Aims of the Convention

The Parties to this Convention agree to:

- a recognise that rights relating to cultural heritage are inherent in the right to participate in cultural life, as defined in the Universal Declaration of Human Rights;
- b recognise individual and collective responsibility towards cultural heritage;
- c emphasise that the conservation of cultural heritage and its sustainable use have human development and quality of life as their goal;
- d take the necessary steps to apply the provisions of this Convention concerning:
  - the role of cultural heritage in the construction of a peaceful and democratic society, and in the processes of sustainable development and the promotion of cultural diversity;
  - greater synergy of competencies among all the public, institutional and private actors concerned.

Article 2 – Definitions

For the purposes of this Convention,

- a cultural heritage is a group of resources inherited from the past which people identify, independently of ownership, as a reflection and expression of their constantly evolving values, beliefs, knowledge and traditions. It includes all aspects of the environment resulting from the interaction between people and places through time;
- b a heritage community consists of people who value specific aspects of cultural heritage which they wish, within the framework of public action, to sustain and transmit to future generations.

Article 3 – The common heritage of Europe

The Parties agree to promote an understanding of the common heritage of Europe, which consists of:

- a all forms of cultural heritage in Europe which together constitute a shared source of remembrance, understanding, identity, cohesion and creativity, and
- b the ideals, principles and values, derived from the experience gained through progress and past conflicts, which foster the development of a peaceful and stable society, founded on respect for human rights, democracy and the rule of law.

Article 4 – Rights and responsibilities relating to cultural heritage

The Parties recognise that:

- a everyone, alone or collectively, has the right to benefit from the cultural heritage and to contribute towards its enrichment;
- b everyone, alone or collectively, has the responsibility to respect the cultural heritage of others as much as their own heritage, and consequently the common heritage of Europe;

- c exercise of the right to cultural heritage may be subject only to those restrictions which are necessary in a democratic society for the protection of the public interest and the rights and freedoms of others.

Article 5 – Cultural heritage law and policies

The Parties undertake to:

- a recognise the public interest associated with elements of the cultural heritage in accordance with their importance to society;
- b enhance the value of the cultural heritage through its identification, study, interpretation, protection, conservation and presentation;
- c ensure, in the specific context of each Party, that legislative provisions exist for exercising the right to cultural heritage as defined in Article 4;
- d foster an economic and social climate which supports participation in cultural heritage activities;
- e promote cultural heritage protection as a central factor in the mutually supporting objectives of sustainable development, cultural diversity and contemporary creativity;
- f recognise the value of cultural heritage situated on territories under their jurisdiction, regardless of its origin;
- g formulate integrated strategies to facilitate the implementation of the provisions of this Convention.

Article 6 – Effects of the Convention

No provision of this Convention shall be interpreted so as to:

- a limit or undermine the human rights and fundamental freedoms which may be safeguarded by international instruments, in particular, the Universal Declaration of Human Rights and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;
- b affect more favourable provisions concerning cultural heritage and environment contained in other national or international legal instruments;
- c create enforceable rights.

Section II – Contribution of cultural heritage to society and human development

Article 7 – Cultural heritage and dialogue

The Parties undertake, through the public authorities and other competent bodies, to:

- a encourage reflection on the ethics and methods of presentation of the cultural heritage, as well as respect for diversity of interpretations;
- b establish processes for conciliation to deal equitably with situations where contradictory values are placed on the same cultural heritage by different communities;
- c develop knowledge of cultural heritage as a resource to facilitate peaceful co-existence by promoting trust and mutual understanding with a view to resolution and prevention of conflicts;
- d integrate these approaches into all aspects of lifelong education and training.

Article 8 – Environment, heritage and quality of life

The Parties undertake to utilise all heritage aspects of the cultural environment to:

- a enrich the processes of economic, political, social and cultural development and land-use planning, resorting to cultural heritage impact assessments and adopting mitigation strategies where necessary;
- b promote an integrated approach to policies concerning cultural, biological, geological and landscape diversity to achieve a balance between these elements;
- c reinforce social cohesion by fostering a sense of shared responsibility towards the places in which people live;
- d promote the objective of quality in contemporary additions to the environment without endangering its cultural values.

Article 9 – Sustainable use of the cultural heritage

To sustain the cultural heritage, the Parties undertake to:

- a promote respect for the integrity of the cultural heritage by ensuring that decisions about change include an understanding of the cultural values involved;
- b define and promote principles for sustainable management, and to encourage maintenance;
- c ensure that all general technical regulations take account of the specific conservation requirements of cultural heritage;
- d promote the use of materials, techniques and skills based on tradition, and explore their potential for contemporary applications;
- e promote high-quality work through systems of professional qualifications and accreditation for individuals, businesses and institutions.

Article 10 – Cultural heritage and economic activity

In order to make full use of the potential of the cultural heritage as a factor in sustainable economic development, the Parties undertake to:

- a raise awareness and utilise the economic potential of the cultural heritage;
- b take into account the specific character and interests of the cultural heritage when devising economic policies; and
- c ensure that these policies respect the integrity of the cultural heritage without compromising its inherent values.

Section III – Shared responsibility for cultural heritage and public participation

Article 11 – The organisation of public responsibilities for cultural heritage

In the management of the cultural heritage, the Parties undertake to:

- a promote an integrated and well-informed approach by public authorities in all sectors and at all levels;
- b develop the legal, financial and professional frameworks which make possible joint action by public authorities, experts, owners,

investors, businesses, non-governmental organisations and civil society;

c develop innovative ways for public authorities to co-operate with other actors;

d respect and encourage voluntary initiatives which complement the roles of public authorities;

e encourage non-governmental organisations concerned with heritage conservation to act in the public interest.

Article 12 – Access to cultural heritage and democratic participation

The Parties undertake to:

a encourage everyone to participate in:

- the process of identification, study, interpretation, protection, conservation and presentation of the cultural heritage ;
- public reflection and debate on the opportunities and challenges which the cultural heritage represents;

b take into consideration the value attached by each heritage community to the cultural heritage with which it identifies;

c recognise the role of voluntary organisations both as partners in activities and as constructive critics of cultural heritage policies;

d take steps to improve access to the heritage, especially among young people and the disadvantaged, in order to raise awareness about its value, the need to maintain and preserve it, and the benefits which may be derived from it.

Article 13 – Cultural heritage and knowledge

The Parties undertake to:

a facilitate the inclusion of the cultural heritage dimension at all levels of education, not necessarily as a subject of study in its own right, but as a fertile source for studies in other subjects;

b strengthen the link between cultural heritage education and vocational training;

c encourage interdisciplinary research on cultural heritage, heritage communities, the environment and their inter-relationship;

d encourage continuous professional training and the exchange of knowledge and skills, both within and outside the educational system.

Article 14 – Cultural heritage and the information society

The Parties undertake to develop the use of digital technology to enhance access to cultural heritage and the benefits which derive from it, by:

a encouraging initiatives which promote the quality of contents and endeavour to secure diversity of languages and cultures in the information society;

b supporting internationally compatible standards for the study, conservation, enhancement and security of cultural heritage, whilst combating illicit trafficking in cultural property;

- c seeking to resolve obstacles to access to information relating to cultural heritage, particularly for educational purposes, whilst protecting intellectual property rights;
- d recognising that the creation of digital contents related to the heritage should not prejudice the conservation of the existing heritage.

Section IV – Monitoring and co-operation

Article 15 – Undertakings of the Parties

The Parties undertake to:

- a develop, through the Council of Europe, a monitoring function covering legislations, policies and practices concerning cultural heritage, consistent with the principles established by this Convention;
- b maintain, develop and contribute data to a shared information system, accessible to the public, which facilitates assessment of how each Party fulfils its commitments under this Convention.

Article 16 – Monitoring mechanism

- a The Committee of Ministers, pursuant to Article 17 of the Statute of the Council of Europe, shall nominate an appropriate committee or specify an existing committee to monitor the application of the Convention, which will be authorised to make rules for the conduct of its business;
- b The nominated committee shall:
  - establish rules of procedure as necessary;
  - manage the shared information system referred to in Article 15, maintaining an overview of the means by which each commitment under this Convention is met;
  - at the request of one or more Parties, give an advisory opinion on any question relating to the interpretation of the Convention, taking into consideration all Council of Europe legal instruments;
  - on the initiative of one or more Parties, undertake an evaluation of any aspect of their implementation of the Convention;
  - foster the trans-sectoral application of this Convention by collaborating with other committees and participating in other initiatives of the Council of Europe;
  - report to the Committee of Ministers on its activities.

The committee may involve experts and observers in its work.

Article 17 – Co-operation in follow-up activities

The Parties undertake to co-operate with each other and through the Council of Europe in pursuing the aims and principles of this Convention, and especially in promoting recognition of the common heritage of Europe, by:

- a putting in place collaborative strategies to address priorities identified through the monitoring process;
- b fostering multilateral and transfrontier activities, and developing networks for regional co-operation in order to implement these strategies;
- c exchanging, developing, codifying and assuring the dissemination of good practices;

d informing the public about the aims and implementation of this Convention.

Any Parties may, by mutual agreement, make financial arrangements to facilitate international co-operation.

Section V – Final clauses

Article 18 – Signature and entry into force

- a This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe.
- b It shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- c This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which ten member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- d In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 19 – Accession

- a After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council of Europe, and the European Community, to accede to the Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.
- b In respect of any acceding State, or the European Community in the event of its accession, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 20 – Territorial application

- a Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- b Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- c Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 21 – Denunciation

- a Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- b Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 22 – Amendments

- a Any Party, and the committee mentioned in Article 16, may propose amendments to this Convention.
- b Any proposal for amendment shall be notified to the Secretary General of the Council of Europe, who shall communicate it to the member States of the Council of Europe, to the other Parties, and to any non-member State and the European Community invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 19.
- c The committee shall examine any amendment proposed and submit the text adopted by a majority of three-quarters of the Parties' representatives to the Committee of Ministers for adoption. Following its adoption by the Committee of Ministers by the majority provided for in Article 20. of the Statute of the Council of Europe, and by the unanimous vote of the States Parties entitled to hold seats in the Committee of Ministers, the text shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- d Any amendment shall enter into force in respect of the Parties which have accepted it, on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which ten member States of the Council of Europe have informed the Secretary General of their acceptance. In respect of any Party which subsequently accepts it, such amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which the said Party has informed the Secretary General of its acceptance.

Article 23 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any State which has acceded or been invited to accede to this Convention, and the European Community having acceded or been invited to accede, of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with the provisions of Articles 18, 19 and 20;
- d any amendment proposed to this Convention in accordance with the provisions of Article 22, as well as its date of entry into force;
- e any other act, declaration, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Faro, this 27th day of October 2005, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the

archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State or the European Community invited to accede to it.

OKVIRNA KONVENCIJA SAVETA EVROPE O VREDNOSTI KULTURNOG NASLEĐA ZA DRUŠTVO

Preambula

Države članice Saveta Evrope, potpisnice ove konvencije,

Smatrajući da je jedno od načela Saveta Evrope da postigne veće jedinstvo među svojim članicama, sa ciljem da čuvaju i unapređuju ideale i principe zasnovane na poštovanju ljudskih prava, demokratiji i vladavini prava, koji čine njihovo zajedničko nasleđe;

Prepoznajući potrebu da se ljudi i ljudske vrednosti nađu u središtu proširenog i transverznog koncepta kulturnog nasleđa;

Naglašavajući vrednost i potencijal kulturnog nasleđa, promišljeno upotrebljenog, kao resursa održivog razvoja i kvaliteta života u društvu koje se neprekidno razvija;

Svesne prava svakog pojedinca da se, poštujući prava i slobode drugih, bavi kulturnim nasleđem prema sopstvenom izboru, kao vida prava da se slobodno uključi u kulturni život, utvrđenog Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima Ujedinjenih nacija (1948) i zagarantovanog Međunarodnim sporazumom o ekonomskim, društvenim i kulturnim pravima (1966);

Svesne potrebe da se svaki pojedinac uključi u stalni proces definisanja i upravljanja kulturnim nasleđem;

Svesne ispravnosti principa politike kulturnog nasleđa i inicijativa u obrazovanju koje smatraju da je svo kulturno nasleđe jednako, unapređujući tako dijalog među kulturama i religijama;

Pozivajući se na različite instrumente Saveta Evrope, naročito na Evropsku kulturnu konvenciju (1954), Konvenciju o zaštiti arhitektonskog nasleđa Evrope (1985), Evropsku konvenciju o zaštiti arheološkog nasleđa (1992, revidirana) i Evropsku konvenciju o predelu (2000);

Uvereni u važnost stvaranja panevropskog okvira za saradnju u dinamičnom procesu stvarne primene ovih principa;

Saglasile su se o sledećem:

ODELJAK I

CILJEVI, DEFINICIJE I NAČELA

Ciljevi Konvencije

Član 1.

Strane potpisnice ove konvencije saglasne su da:

a. priznaju da je pravo na kulturno nasleđe neodvojivo od prava na učešće u kulturnom životu, kao što je utvrđeno u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima;

b. priznaju pojedinačnu i kolektivnu odgovornost prema kulturnom nasleđu;

v. naglase da je krajnji cilj očuvanje kulturnog nasleđa i njegova održiva namena za ljudski razvoj i kvalitet života;

g. preduzmu neophodne korake za primenu odredaba ove konvencije u pogledu:

- uloge kulturnog nasleđa u izgradnji miroljubivog i demokratskog društva, kao i procesa održivog razvoja i unapređenja kulturne raznolikosti;
- veće sinergije nadležnosti između svih zainteresovanih javnih, institucionalnih i privatnih aktera.

Definicije

Član 2.

U ovoj konvenciju:

a. izraz „kulturno nasleđe” označava skup resursa nasleđenih iz prošlosti, koje ljudi identifikuju, nezavisno od vlasništva nad njima, kao odraz i izraz neprekidno evoluirajućih vrednosti, uverenja, znanja i tradicija. Ono obuhvata sve vidove životne sredine nastale interakcijom čoveka i prostora tokom vremena;

b. izraz „zajednica povezana nasleđem” označava skup pojedinaca koji vrednuju određene aspekte kulturnog nasleđa koje žele da, u okviru javnog delovanja, održe i prenesu na buduće generacije.

Zajedničko nasleđe Evrope

Član 3.

Strane potpisnice su se složile da će unapređivati zajedničko nasleđe Evrope koje se sastoji od:

a. svih oblika kulturnog nasleđa u Evropi koji čine zajednički izvor sećanja, razumevanja, identiteta, kohezije, stvaralaštva;

b. ideale, principe i vrednosti, proistekle iz iskustava stečenih kroz napredak i sukobe iz prošlosti, koji neguju razvoj miroljubivog i stabilnog društva, zasnovanog na poštovanju ljudskih prava, demokratije i vladavini prava.

Prava i obaveze koje se odnose na kulturno nasleđe

Član 4.

Strane potpisnice priznaju da:

a. svi, pojedinačno ili kolektivno, imaju pravo da uživaju dobrobit kulturnog nasleđa i doprinose njegovom bogaćenju;

b. svi, pojedinačno ili kolektivno, imaju obavezu da poštuju kulturno nasleđe drugih na isti način kao i sopstveno nasleđe, a samim tim i zajedničko nasleđe Evrope;

v. ostvarivanje prava na kulturno nasleđe može da podleže samo onim ograničenjima koja su nužna u demokratskom društvu radi zaštite javnog interesa, prava i sloboda drugih.

Zakoni i politike koji se odnose na kulturno nasleđe

Član 5.

Strane potpisnice se obavezuju da će:

a. priznati javni interes vezan za elemente kulturnog nasleđa u skladu sa njihovim značajem za društvo;

b. unapređivati vrednost kulturnog nasleđa njenom identifikacijom, proučavanjem, tumačenjem, zaštitom, očuvanjem i predstavljanjem;

v. obezbediti, u specifičnom kontekstu svake strane potpisnice, postojanje zakonskih odredaba koje se odnose na procedure ostvarivanja prava na kulturno nasleđe, kako je definisano u članu 4;

g. negovati privrednu i društvenu klimu koja podstiče učešće u aktivnostima vezanim za kulturno nasleđe;

d. unapređivati zaštitu kulturnog nasleđa kao centralnog faktora u međusobno povezanim ciljevima održivog razvoja, kulturne raznolikosti i savremenog stvaralaštva koji se međusobno nadopunjuju;

đ. prepoznati vrednost kulturnog nasleđa koje se nalazi na teritoriji pod njihovom nadležnošću, bez obzira na njegovo poreklo;

e. formulisati integrisane strategije radi olakšanja primene odredaba ove konvencije.

Dejstva Konvencije

Član 6.

Nijedna odredba ove konvencije neće biti protumačena tako da:

a. ograniči ili bude u suprotnosti sa ljudskim pravima i osnovnim slobodama zaštićenim međunarodnim instrumentima, naročito Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda;

b. utiče na povoljnije odredbe koje se odnose na kulturno nasleđe i okruženje, a koji su obuhvaćeni drugim nacionalnim ili međunarodnim pravnim instrumentima;

v. stvara izvršna prava.

ODELJAK II

DOPRINOS KULTURNOG NASLEĐA DRUŠTVU I RAZVOJU ČOVEČANSTVA

Kulturno nasleđe i dijalog

Član 7.

Strane potpisnice se obavezuju da će, preko nadležnih javnih vlasti i drugih nadležnih organa:

a. podsticati razmišljanja o etici i metodama predstavljanja kulturnog nasleđa, kao i poštovanje raznolikosti tumačenja;

b. ustanoviti postupke izmirenja koji će se pravično baviti situacijama u kojima različite zajednice pridaju protivrečne vrednosti istom kulturnom nasleđu;

v. razvijati svest o kulturnom nasleđu kao sredstvu koje olakšava miroljubivu koegzistenciju, podstičući međusobno razumevanje i, kao rezultat toga, rešavanje i sprečavanje sukoba;

g. integrisati ove pristupe u sve vidove doživotnog učenja i obuke.

Okruženje, nasleđe i kvalitet života

Član 8.

Strane potpisnice se obavezuju da će iskoristiti sve vidove nasleđa kulturnog okruženja da:

a. obogate procese prostornog, kulturnog, ekonomskog, političkog i društvenog razvoja, pribegavajući, kada je potrebno, procenama o uticaju na kulturu i usvajajući strategije za ublažavanje štete;

b. promovišu integrisani pristup politikama vezanim za kulturnu, biološku, geološku i predeonu raznolikost kako bi se postigla ravnoteža između ovih elemenata;

v. pojačaju društvenu koheziju negovanjem osećaja zajedničke odgovornosti prema mestima u kojima ljudi žive;

g. promovišu kvalitet kao cilj prilikom vršenja savremenih intervencija na sredinu, ne ugrožavajući, pri tome, njene postojeće kulturne vrednosti.

Održivo korišćenje kulturnog nasleđa

Član 9.

Radi održanja kulturnog nasleđa, Ctrane potpisnice se obavezuju da će:

a. promovisati celovitost kulturnog nasleđa tako što će osigurati da odluke o izmenama budu utemeljene na razumevanju njima svojstvenih kulturnih vrednosti;

b. definisati i promovisati principe održivog upravljanja i podsticati očuvanje;

v. osigurati da svi opšti tehnički propisi uzimaju u obzir specifične zahteve očuvanja kulturnog nasleđa;

g. promovisati upotrebu materijala, tehnika i veština proisteklih iz tradicije i istraživati njihov potencijal za savremene primene;

d. promovisati visokokvalitetan rad kroz sisteme stručnih kvalifikacija i akreditacija pojedincima, preduzećima i institucijama.

Kulturno nasleđe i privredna aktivnost

Član 10.

U nameri da se u potpunosti iskoristi potencijal kulturnog nasleđa kao faktora održivog privrednog razvoja, strane potpisnice se obavezuju da će:

a. podizati svest i koristiti ekonomski potencijal kulturnog nasleđa;

b. uzeti u obzir specifičan karakter i interese kulturnog nasleđa prilikom kreiranja ekonomskih politika; i

v. osigurati da ove politike, bez ikakvih ugrožavanja, poštuju celovitost kulturnog nasleđa i njegove nasleđene vrednosti.

ODELJAK III

ZAJEDNIČKA ODGOVORNOST ZA KULTURNO NASLEĐE I JAVNO UČEŠĆE

Organizacija javne odgovornosti za kulturno nasleđe

Član 11.

Strane potpisnice se obavezuju da će upravljati kulturnim nasleđem, tako što će:

- a. promovisati integrisani i dobro informisani pristup od strane javnih vlasti u svim oblastima i na svim nivoima;
- b. razvijati pravne, finansijske i stručne okvire koji su neophodni za usaglašeno delovanje nadležnih javnih vlasti, stručnjaka, vlasnika, investitora, preduzeća, nevladinih organizacija i civilnog društva;
- v. razvijati inovativne načine za saradnju javnih vlasti sa drugim akterima;
- g. poštovati i ohrabrivati dobrovoljne inicijative koje dopunjuju ulogu javnih vlasti;
- d. ohrabrivati nevladine organizacije zainteresovane za zaštitu kulturnog nasleđa da deluju u javnom interesu.

Dostupnost kulturnog nasleđa i demokratsko učešće

Član 12.

Strane potpisnice se obavezuju da će:

- a. podsticati svakoga da učestvuje u
  - procesu identifikacije, proučavanja, tumačenja, zaštite, očuvanja i predstavljanja kulturnog nasleđa;
  - razmišljanju i javnoj raspravi o mogućnostima i izazovima koje predstavlja kulturno nasleđe;
- b. uzeti u obzir vrednost koju svaka zajednica povezana nasleđem pridaje kulturnom nasleđu koje smatra delom svoga identiteta;
- v. prepoznati ulogu dobrovoljnih organizacija, kako kao partnera u ovim aktivnostima, tako i kao konstruktivnih kritičara politika koje se odnose na kulturno nasleđe;
- g. preduzeti korake da poboljšaju dostupnost nasleđa, naročito mladima i onima koji su društveno ugroženi, u cilju podizanja svesti o njegovoj vrednosti, potrebi da se ono održava i očuva, ali i dobrobiti koja iz njega može proistići.

Kulturno nasleđe i znanje

Član 13.

Strane potpisnice se obavezuju da će :

- a. olakšati uključivanje elemenata kulturnog nasleđa u nastavne programe na svim nivoima obrazovanja, ne nužno kao zaseban nastavni predmet, već kao plodan izvor proučavanja u okviru drugih predmeta;
- b. učvrstiti vezu između opšteg obrazovanja o nasleđu i stručnog osposobljavanja;

v. podsticati interdisciplinarno istraživanje kulturnog nasleđa zajednica povezanih nasleđem, okruženja i njihove međusobne povezanosti;

g. podsticati trajnu profesionalnu obuku i razmenu znanja i veština, kako u okviru obrazovnog sistema, tako i izvan njega.

Kulturno nasleđe i informaciono društvo

Član 14.

Strane potpisnice se obavezuju da će razvijati upotrebu digitalnih tehnologija radi poboljšanja pristupa kulturnom nasleđu i prednosti koje iz njih proističu:

a. ohrabrujući inicijative koje pospešuju kvalitet sadržaja i nastoje da osiguraju raznolikost jezika i kultura u informacionom društvu;

b. podržavajući međunarodne kompatibilne standarde koji se tiču izučavanja, očuvanja, vrednovanja i bezbednosti kulturnog nasleđa, a boreći se protiv ilegalne trgovine kulturnim dobrima;

v. nastojeći da uklone prepreke u pristupu informacijama o kulturnom nasleđu, naročito u obrazovne svrhe, istovremeno štiteći prava intelektualne svojine;

g. prepoznajući da stvaranje digitalnih sadržaja vezanih za nasleđe ne treba da šteti očuvanju postojećeg nasleđa.

ODELJAK IV

PRAĆENJE SPROVOĐENJA I SARADNJA

Obaveze strana potpisnica

Član 15.

Strane potpisnice se obavezuju da će:

a. ustanoviti, preko Saveta Evrope, funkciju praćenja sprovođenja, koja bi obuhvatala zakonodavstvo, politike i prakse koji se odnose na kulturno nasleđe, u skladu sa principima utvrđenim ovom konvencijom;

b. održavati, razvijati i dostavljati podatke zajedničkom informacionom sistemu, dostupnom javnosti, koji olakšava procenu primene obaveza svake strane potpisnice koje proističu iz ove konvencije.

Mehanizam praćenja sprovođenja

Član 16.

a. Komitet ministara će, u skladu sa članom 17. Statuta Saveta Evrope, obrazovati odgovarajući komitet ili imenovati već postojeći Komitet da prati primenu Konvencije, koji će biti ovlašćen da donese Pravilnik o načinu svog rada;

b. Imenovani komitet će:

- doneti, ukoliko je potrebno, pravilnik o radu;

- upravljati zajedničkim informacionim sistemom, navedenim u članu 15, ostvarujući uvid u načine na koje se ispunjava svaka obaveza ove konvencije;

- na zahtev jedne ili više strana potpisnica, davati savetodavno mišljenje o svakom pitanju koje se odnosi na tumačenje Konvencije, uzimajući u obzir sve pravne instrumente Saveta Evrope;

- na inicijativu jedne ili više strana potpisnica, preduzme procenu bilo kojeg aspekta njihovog sprovođenja Konvencije;
  - podsticati međusektorsku primenu ove konvencije saradnjom sa drugim komitetima i učešćem u drugim inicijativama Saveta Evrope;
  - izveštavati Komitet ministara o svojim aktivnostima.
- Komitet u svoj rad može uključiti stručnjake i posmatrače.

Saradnja u praćenju aktivnosti

Član 17.

Strane potpisnice se obavezuju da će sarađivati međusobno i preko Saveta Evrope u ostvarivanju ciljeva i principa ove konvencije, a naročito u unapređivanju svesti o značaju kulturnog nasleđa Evrope, i to putem:

- a. utvrđivanja strategija saradnje kako bi se odgovorilo na prioritete utvrđene procesom praćenja sprovođenja;
- b. podsticanja multilateralnih i prekograničnih aktivnosti i razvijanjem mreža za regionalnu saradnju u cilju sprovođenja ovih strategija;
- v. razmene, razvijanja, kodifikovanja i obezbeđivanja širenja dobrih praksi;
- g. informisanjem javnosti o ciljevima i sprovođenju ove konvencije.

Sve strane potpisnice mogu, na osnovu sporazuma, sačiniti finansijske aranžmane radi olakšanja međunarodne saradnje.

ODELJAK V

ZAVRŠNE ODREDBE

Potpisivanje i stupanje na snagu

Član 18.

a. Ova konvencija je otvorena za potpisivanje svim državama članicama Saveta Evrope.

b. Ona podleže potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju. Instrumenti potvrđivanja, prihvatanja ili odobrenja se deponuju kod generalnog sekretara Saveta Evrope.

v. Konvencija stupa na snagu prvog dana meseca koji sledi nakon isteka perioda od tri meseca od dana kad je deset država, izrazilo spremnost da se obavežu Konvencijom u skladu sa odredbama prethodnog stava.

g. Za sve države potpisnice koje naknadno izraze spremnost da se obavežu ovom konvencijom, Konvencija stupa na snagu prvog dana meseca koji sledi nakon isteka perioda od jednog meseca od dana potpisivanja ili deponovanja ratifikacionog instrumenta, instrumenta o prihvatanju ili odobrenju.

Pristupanje Konvenciji

Član 19.

a. Posle stupanja ove konvencije na snagu, Komitet ministara Saveta Evrope može pozvati na pristupanje Konvenciji bilo koju državu koja nije članica Saveta Evrope, kao i Evropsku uniju, odlukom donesenom većinom glasova kao što je

predviđeno u članu 20 (d) Statuta Saveta Evrope i jednoglasnim izborom predstavnika država ugovornica koje imaju pravo na mesto u Komitetu.

b. Za sve države potpisnice koje naknadno izraze spremnost da se obavežu ovom konvencijom, Konvencija, stupa na snagu prvog dana meseca koji sledi nakon isteka perioda od tri meseca od dana deponovanja ratifikacionog instrumenta, instrumenta o prihvatanju, odobrenju ili pristupanju kod generalnog sekretara Saveta Evrope.

Teritorijalna primena

Član 20.

a. Svaka država može, u trenutku potpisivanja ili prilikom deponovanja svog ratifikacionog instrumenta, instrumenta o prihvatanju, odobrenju ili pristupanju navesti na kojim teritorijama ili teritoriji se Konvencija primenjuje.

b. Svaka država može u bilo kom trenutku kasnije, izjavom upućenom generalnom sekretaru, proširiti primenu Konvencije na bilo koju drugu teritoriju navedenu u izjavi. U odnosu na takvu teritoriju Konvencija stupa na snagu prvog dana meseca koji sledi nakon isteka perioda od tri meseca od dana prijema takve izjave od strane generalnog sekretara.

v. Svaka izjava data shodno dvema prethodnim tačkama može u odnosu na svaku teritoriju koja se pominje u takvoj izjavi biti povučena obaveštavanjem generalnog sekretara. Takva odluka o povlačenju stupa na snagu prvog dana meseca koji sledi nakon isteka perioda od šest meseci od dana prijema takvog obaveštenja od strane generalnog sekretara.

Otkazivanje

Član 21.

a. Svaka država potpisnica može, u svako doba, da otkaže ovu konvenciju putem pisanog obaveštenja upućenog generalnom sekretaru Saveta Evrope.

b. Takvo otkazivanje stupa na snagu prvog dana meseca koji sledi nakon isteka perioda od šest meseci od datuma prijema pisanog obaveštenja od strane generalnog sekretara.

Amandmani na članove Konvencije

Član 22.

a. Svaka strana potpisnica ili Komitet, pomenut u članu 16, može predložiti amandmane na ovu konvenciju.

b. Svaki predlog amandmana upućuje se generalnom sekretaru Saveta Evrope, koji ih prosleđuje državama članicama Saveta Evrope, ostalim stranama potpisnicama, svakoj zemlji koja nije član Saveta Evrope i Evropskoj zajednici, a koje su pozvane da pristupe ovoj konvenciji u skladu sa odredbama iz člana 19.

v. Komitet će ispitati svaki predloženi amandman i, tekst usvojen tročetvrtinskom većinom predstavnika strana potpisnica, dostaviti Komitetu ministara na usvajanje. Nakon usvajanja od strane Komiteta ministara većinom glasova, kako je predviđeno u članu 20. stav d. Statuta Saveta Evrope i jednoglasnim glasanjem država potpisnica koje imaju pravo članstva u Komitetu ministara, tekst će biti prosleđen stranama potpisnicama na prihvatanje.

g. Svaki amandman stupa na snagu, za strane potpisnice koje su je prihvatile, prvog dana meseca koji sledi po isteku perioda od tri meseca od datuma kada deset država članica Saveta Evrope obaveste generalnog sekretara o prihvatanju. U odnosu na bilo koju stranu potpisnicu koja ih naknadno prihvati, takvi amandmani stupaju na snagu prvog dana meseca koji sledi po isteku perioda od tri meseca od datuma kada pomenuta strana potpisnica obavesti generalnog sekretara o prihvatanju.

Obaveštavanje

Član 23.

Generalni sekretar Saveta Evrope će pisano obavestiti države članice Saveta Evrope, svaku državu koja je pristupila ili je pozvana da pristupi ovoj konvenciji, i Evropsku zajednicu, ukoliko je pristupila ili je pozvana da pristupi:

- a. svakom potpisivanju;
- b. deponovanju svakog ratifikacionog instrumenta, instrumenta o prihvatanju, odobravanju ili pristupanju;
- v. datumu stupanja na snagu ove konvencije u skladu sa odredbama čl. 18, 19. i 20;
- g. svim eventualnim predlozima amandmana ili o amandmanima koji su usvojeni u skladu sa članom 22, kao i o datumu stupanja tog amandmana na snagu;
- d. svim ostalim radnjama, obaveštenjima ili saopštenjima u vezi sa ovom konvencijom.

U potvrdu čega su dole potpisani, propisno ovlašćeni u tu svrhu, potpisali ovu konvenciju.

Sačinjeno 27. oktobra 2005. godine u Faru, u jednom primerku na francuskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako verodostojna, i deponuju se u arhivi Saveta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope će dostaviti overene kopije svim državama članicama Saveta Evrope i svakoj državi ili Evropskoj zajednici, pozvanoj na pristupanje Konvenciji.

Član 3.

O izvršavanju odredaba ovog zakona stara se ministarstvo nadležno za poslove kulture.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.